

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil real, sport

Februarie 2019

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

SUBIECTUL I (16 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

”Nu le lipsea [domnilor], nicio superioritate a puterii supreme cu care se mândresc principii cei mai mari. Afară de Dumnezeu și sabia lor, nu recunoșteau pe nimeni superior în țară [...] războiul, pacea, viața, moartea și bunurile tuturor locuitorilor depindeau de voința lor și de toate acestea puteau să dispuiască după voință, pe drept sau pe nedrept, fără să se poată împotrivi ceva [...] Toate demnitățile civile și militare stau în puterea domnului”.

(Dimitrie Cantemir, *Descrierea Moldovei*)

SURSA B.

”Puterea domnului în ambele principate, departe de a fi absolută, era îngrădită pe de o parte de așezămintele dreptului nescris, ”obiceiul pământului” [...], pe de alta de sfatul principalilor demnitari, pe cari îi consulta în toate împrejurările însemnate. El nu era deci un autocrat obișnuit să dispuiască fără nicio considerație de persoana și bunurile supușilor săi”.

(C.C.Giurescu, *Istoria Românilor, vol.II*)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică termenul <i>domnie</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Precizează, în baza sursei A, două atribuții ale domniei. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină, în baza sursei B, o consecință a creșterii influenței Porții Otomane în Țările Române în a doua jumătate a secolului al XVI-lea. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Compară opiniile autorilor privind <i>puterea domnului în Principatele Române</i> (sursele A și B). Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	Exprimă-ți argumentat opinia despre afirmația: <i>Domnitorii români au promovat o politică de echilibru între Poarta Otomană și Marile Puteri.</i> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al II-lea (14 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Eu nu port război cu Poarta; sunt – împreună cu poporul român – mereu devotat ei și de aceea mă voi retrage din fața ei... trebuie însă să vă mărturisesc sincer că înaintarea unei trupe eline care se află sub comanda prințului Ipsilanti mă pune în cea mai mare încurcătură, căci nu știu pe ce bază se întemeiază această concentrare de forțe și n-aș vrea să zădărnicesc eventuale plane secrete ale unei mari puteri”.

(**Tudor Vladimirescu, *Despre relațiile cu Poarta și Eteria***)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică relațiile dintre Principatele Române și Imperiul Otoman în perioada descrisă de autorului sursei. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Determină opinia autorului despre posibilitatea constituirii unui front comun antiotoman cu Eteria. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Formulează o cauză internă ce l-a determinat pe Tudor Vladimirescu să declanșeze răzcoala din 1821. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Apreciază rolul lui Tudor Vladimirescu în istoria românilor. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al III-lea (9 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

”Noile instituții (ale Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului – n.n.) vor provoca o breșă în zidul suveranității naționale, care blochează calea spre unitatea europeană. De o mie de ani, suveranitatea națională s-a manifestat în Europa prin afirmarea naționalismului și prin tentative zadarnice și sângeroase ale unor state de a-și impune hegemonia asupra altora. Stabilirea instituțiilor și a regulilor comune, care vor asigura fuziunea suveranităților naționale, îi va uni pe europeni sub o autoritate comună și va elimina cauzele fundamentale ale conflictelor [...]”

(J.Monnet, consilier pe probleme economice și om politic francez, 1952)

Nr.	Item	Scor	
1	Formulează un obiectiv al constituirii Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Formulează, conform modelului propus, două consecințe ale constituirii Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului. Argumentează răspunsul. <i>Consecință imediată:</i> _____ <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <i>Consecință de perspectivă:</i> _____ <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al IV-lea (25 de puncte)

Studiază sursele A-C.

SURSA A.

”Acum oricine dorește să împărtășească religia creștină o poate face liber și deschis, fără a suferi. Am acordat și altor religii dreptul la libertatea cuvântului, în beneficiul păcii, pentru ca fiecare să aibă posibilitatea de a se închina după cum dorește.”

(**Edictul de la Milano, anul 313**)

SURSA B.

”Supărați de repetatele lor înfrângeri, nemaivrând să facă nici o treabă, nici măcar de bună voie, indisciplinați la culme, soldații nu mai voiau să aibă nici un fel de împărat care să-i țină în scurt, pretindeau întruna gloriificații peste gloriificații, fără să mai accepte nici una din îndatoririle ce le reveneau. În cele din urmă se răsculară [...], îl dădură jos pe împărat și, ceea ce este de plâns, puseră pe altcineva în loc, a cărui conduită n-a fost decât răutate și rușine.”

(**Dio Cassius, *Istoria romană***)

SURSA C.

”În secolul al III-lea d.Hr., Imperiul Roman a suferit o puternică inflație monetară. Prețurile la alimente au crescut. Resursele de aur și argint se epuizaseră. Administrația romană punea mai puțin aur și argint în monedele pe care le emitea, oamenii și-au pierdut încrederea în sistemul monetar, iar economia a revenit la troc și la plata impozitelor în natură. [...] Populația s-a mutat de la orașe la țară, căutând protecție pe pământurile latifundiarilor puternici.”

(**Cynthia Stokes Brown, *Istoria lumii de la Big Bang până în prezent***)

SURSA D.

”Pe când în afară se petreceau aceste evenimente, în interior [n.n. - în imperiu] s-au răspândit zvonuri înspăimântătoare că semințiile nordice se zbat în convulsii noi și mai mari decât cele obișnuite, că pe tot spațiul care se întinde de la marcomani și cvazi până la Pontus Euxinus, mulțimea barbară a fost alungată din sălașurile ei de alte neamuri venite pe neașteptate de departe, din care cauză acum cutreieră pe valea Istrului cu familii cu tot [...]. Știrile au fost confirmate de sosirea solilor care transmiteau prin rugăminți și angajamente cererea neamurilor invadate de a li se îngădui să treacă fluviul.”

(**Ammianus Marcellinus, *Istorie romană***)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu la tema:
Declinul Imperiului Roman – proces istoric inevitabil.

În textul tău:	Scor	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
explică relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

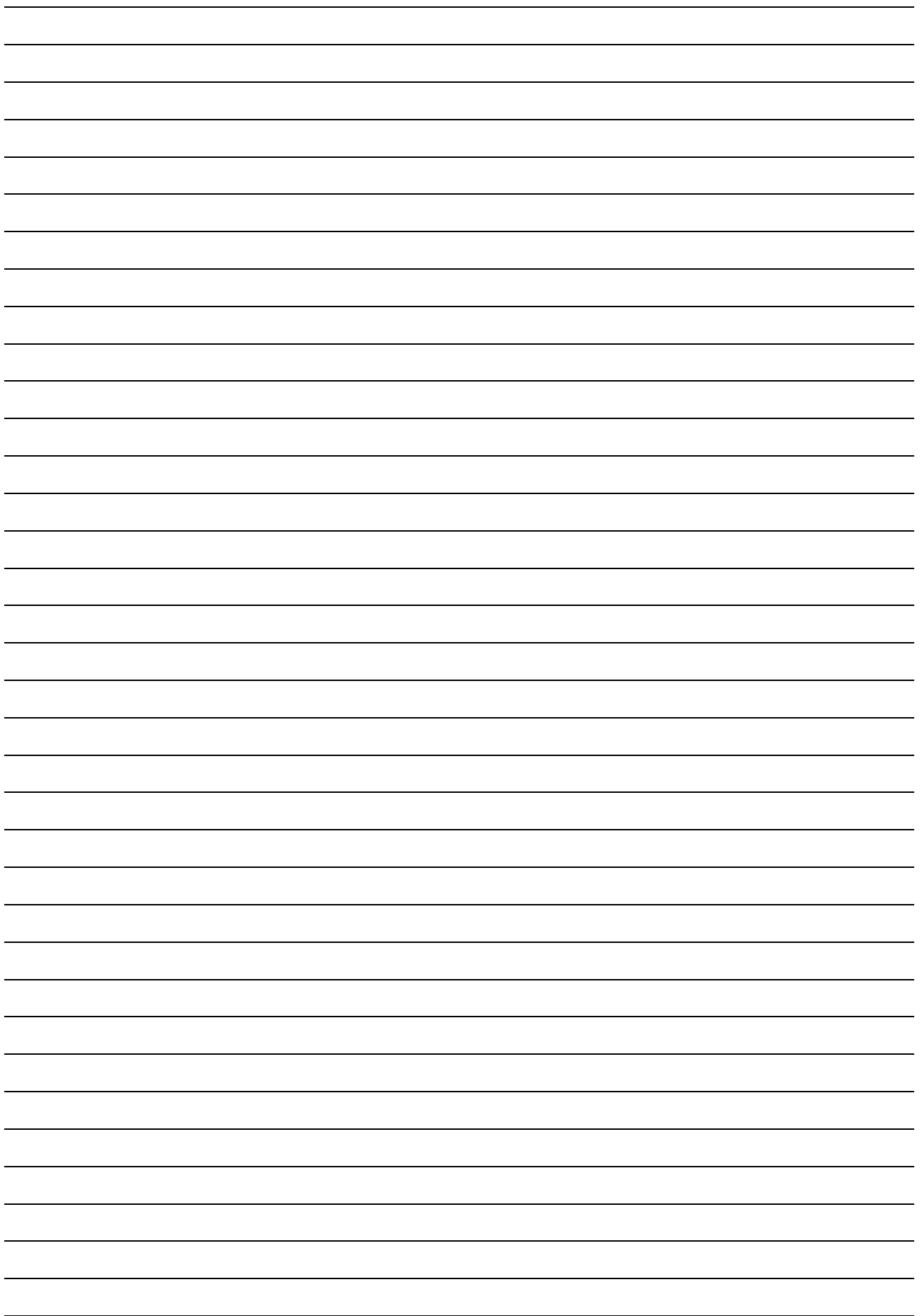

SUBIECTUL al V-lea (11 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

LEGENDĂ:

- RO - România
- PL – Polonia
- CS – Cehoslovacia
- HU – Ungaria
- YU – Iugoslavia
- BG – Bulgaria

Adaptat după: https://ro.wikipedia.org/wiki/Pierderi_teritoriale_ale_Romaniei

Nr.	Item	Scor	
1	<p>Numește un proces istoric, pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	<p>Identifică, în baza hărții, câte un eveniment istoric reprezentativ pentru anii:</p> <p>1939: _____</p> <hr/> <hr/> <p>1940: _____</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	<p>Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o concluzie cu referire la destinul istoric al Basarabiei.</p> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3